

Soós Katalin:

A DRÁMAPEDAGÓGIA A MAGYARTANÍTÁSBAN

— Az 5.-6. osztályos irodalomolvasás tananyagának drámapedagógiai megközelítése —

Soós Katalin magyarszakos tanár Marosvásárhelyen. A Társaság tagja. Az itt közölt szöveg egy disszertációnak, melyet a Kolozsvári Babes-Bólyai Egyetemnek nyújtott be, csekélyke része. Az alábbi írás azt bizonyítja, hogy ez az érzékeny és művelt magyartanár nyelvterületünk egyik legigéretesebb drámapedagógusa.

A módszert alternatív megoldásként használhatjuk, hiszen az irodalomtanítás eddig bevált hagyományos módszereit nem mellőzhetjük. De az érdeklődés, a szeretet felkeltését a tananyagunk iránt, az órák légkörének megteremtését, a gondolkodó, a problémamegoldó magatartás kialakítását bátran remélhetjük. Nem azt akarom tükrözni, hogy „így kell”, hanem azt, hogy így is lehet. Fontos az, hogy az ilyenfajta szemléletmód alakuljon ki a pedagógusokban, így közeledjék a tananyag földolgozásához, hogy hozzájáruljon a tanulók folytonos kudarcélményének fellazításához, az önbecsülés, a mások megértésének a megvalósításához.

A módszernek a gátlásokat oldó hatását kell kiaknázni, hogy a tanuló ne féljen a kudarcoktól, hanem kedvet és indíttatást kapjon az irodalmi alkotások befogadása iránt, hogy értő olvasóvá váljék. A félelem száműzéséhez kell hozzájárulnia, hogy szabadon gondolkodó és alkotó egyénkévé váljanak. Az egyéni kezdeményezés bátorságának kialakítását és vállalását kell, hogy elérje a tanár a tanulóban. Lehetőséget kell adnia a sokféle intellektuális, művészi, kreatív és mozgásos tevékenységre. Azt kell szolgáltatnia, hogy a tanuló olyan előfeltevéssel közeledjék az irodalmi alkotásokhoz, amely azt sugallja, hogy „rólam van szó”. Helyet terem az egyéni hozzáállás kialakításához, ahhoz, hogy ne tantárgyként tanítsuk az irodalmat. A tanuló készségeinek, képi látásmódjának a kialakítását szolgálja, az ismeretek megszerzését pedig az egyéni kutatás, munka révén próbálja megoldani. A tanulói sikerélmény elérése a tanár alapos háttérmunkájától függ. S a háttérmunka előkészítésében, „tálalásában” rejlik a tanár felelőssége. Mert a módszer nem játszódottatást jelent, hanem komoly munkát a tanár részéről.

A munkánk sikere attól függ nagy mértékben, hogy mennyire jártasak a tanulóink a drámajátékban. Hogy I-IV. osztályban megismerték-e ennek a felszabadító hatását, fokozatosan, módszeresen jutottak-e el hozzá, vagy V-ben kell az O-tól kezdeni.

Magyar Lajos: Dal

A következő közmondásokkal indítjuk a vers befogadásának előkészítését.

Mindenütt jó, de legjobb otthon.

Otthon lakjék, ki kedvére akar élni.

Jobban szereti a madár a szabadságot, mint kalitkában a vendégséget.

Mondjatok olyan megtörtént vagy kitalált történetet, eseményt az életetekből, amely igazolja a fenti közmondások valamelyikének igazát! Ha megjelenítésre érdemes történetek kerülnek elő, s van vállalkozó is, jelenítések is meg azokat! Vagy csak egy gesztusnak, egy vágyakozásnak, örömeink az improvizált mimes bemutatását!

Pl. hosszú távollét után az otthon levegőjébe beleszippanzó ember boldogságát!

Most rendezők vagyunk. Az a feladatunk, hogy színpadi kellékek nélkül, csupán szereplőkből állítsuk színre a maradás, a hűség az összetartozás képét! Nehéz a feladat, de segítő kérdésekkel irányítjuk. A megmaradás képet ábrázolhatjuk-e ide-oda ugráló vagy éppen táncoló szereplőkkel? Hogy mindenki egymáshoz tartozik, hogy lehetne kifejezni?

Megállapodunk abban, hogy a zárt kör és a megvetett láb, a terpeszállás a legmegfelelőbb megjelenítés. A többi ötletet is megbeszéljük.

Most népesítsük be a színpadot! A kör fölött és körül vonuljanak felhők, repülő madarak és tomboljon a szélvihar! Egy-egy tanulócsoporthoz mimes mozgással és hanggal jeleníti meg ezeket!
(Érzékelő mimes improvizációs helyzet és fantáziajáték).

Ezután kerül sor a vers bemutatására és értelmezésére.

Utána párhuzamba állítjuk a természeti jelenségekre és az értelmes emberi cselekvésre vonatkozó igéket!

Az óra gyakorlatainak az a célja, hogy a tanulók érzékeljék és érezzék, hogy „az ember éppen azzal több a hazai táj fölött átsuhanó elemeknél, s az ösztönökre hallgató költőző madaraknál, hogy nehéz időkben is ki tud tartani, s tudatos döntés alapján vállalja a szülőfölddel való egybeforrottságot, hogy csak ez a föld kell, soha más”.

Dallamot keresünk a vershez! Pl.: Akkor szép az erdő, mikor zöld népdal dallamára énekeljük.

Móra Ferenc: Szóló szóló

Az elbeszélés befogadása, megértése nem okoz nehézséget a tanulóknak. Mégis, az előkészítésében hozzuk közel az ő világukhoz, segítsük őket annak megélésében, hogy „rólam van szó”.

a/ Történt-e már veletek olyan esemény, amelyben a szófogatatlanság miatt megszegyelltétek magatokat? Minden V. osztályos gyermeknek van ilyen szerű élménye, de lehet, hogy nem tudja megfogalmazni, mert hiányzik még az az érzelmi távolság, amely során felülkerekedett volna és szavakba foglalná az élményt. Ugyanis ebben a korban válnak kifejezettebbé a gyermek saját személyiségével kapcsolatos érzelmek: büszkeség, sértődöttség, szégyenlősség stb. Nem baj, ha csak néhány tanuló, vagy annál kevesebb tud az adott pillanatban válaszolni. Ha a kérdést feltettük, az működni fog, különösen akkor, amikor megismerkednek Ferkó hasonló történetével. Ha a következő órán megismételjük a kérdést, több jelentkezőnk lesz. A kérdés egy folyamatot indít el bennünk, amelynek során teljesebben azonosulnak Fer-

kó lelkivilágával, fejlődik az érzelmi beleélés, az empátia képessége.

b/ A bemutató olvasás, szavak, kifejezések értelmezése után, magunk is kimegyünk a szőlősbe, hogy nézzük meg, „zsendül-e már a szőlő”.

Nyergeljünk, vagyis képzeletben lerántjuk a cipőnket, és mezítláb indulunk. Most az aszfaltjárdán megyünk, nem nehéz a járás, csak egy-egy homokszemcse kerül a talpunk alá, érezzük a csiklítását, összehúzzuk a talpunkat. Utána a gyepes útra térünk, érzitek a puha gyepszőnyeget a lábunk alatt? Lassabban megyünk, hogy a talpunk megpihenjen, és érezze a bársonyos simogatást! Rövidesen rátérünk a homokos útra! Puha a homok is, lábunk mélyen belesüpped. A tűző nap felforrósította a homokot, sietnünk kell, kapkodjunk a lábunkat. Már el is fáradtunk, egyre nehezebbek a lépések... de végre megérkeztünk! (Fantáziafejlesztő érzékelő gyakorlat). Mindez tanári utasításra történik és együtt a tanárral.

c/ Most tudósítók vagyunk, riportban számolunk be a szőlősben elénk táruló látványról. Hallgassuk meg X riportert hangos beszámolóját! Felhívjuk a figyelmet arra, hogy nem képes beszámoló, ezért úgy kell beszélni a látványról, azok részleteiről, hogy látható, elképzelhető legyen! Az élenkítő, hangulatos kifejezések használatára is felhívjuk a figyelmet, építsek be ezeket a riport szövegébe!

Ha a riportjáték a második órában történik, akkor jegyadásra is alkalmas a játék, de nem célunk ez, a jegy inkább jutalom legyen!

d/ Szólaltassátok meg Ferkó gondolatait a szőlősben! Miért vágyik ő annyira, miért van szüksége a szőlő szőlőre?

(Situációs szerepjáték)

e/ Ferkó monológja a szoba sarkában, miután szégyenletében kiejtette kezéből a lefosztott szőlőgerezdet, s bűjt volna a föld alá is (Situációs szerepjáték)

f/ Fogalmazási órán kérhetjük valamelyik monológnak, vagy a riportnak az írásbeli kidolgozását.

Petőfi Sándor: János Vitéz

Petőfi Sándor élete

Gyűjtsék össze a tanulók költő családi s a szülőföldről írt verseit. Ezekből állítsanak össze szerkesztett műsort! Adjának neki találó címet! (Alkotó feladat)

János Vitéz I. Kukorica Jancsi

a/ A bemutató olvasás és az értelmezés után, képzeletben mi is elmegyünk a faluvégi rétre. A tanári ráhangolás segít ebben. Elmondjuk, hogy mit látunk, és mit hallunk: tüzesen sütő nyári nap, tarka tenger, virágos rét, nyáj, csobogó patak, a heverésző Jancsi, aki a patak felé bámul, a patak vizében mosó szőke Iluska stb.

b/ Láttok-e valamilyen közös vonást a táj és a szereplők között? A képzeletbeli ottlét könnyebbé teszi a kapcsolatteremtést: tüzesen süt a nap, a szereplők szívében is szerelem tüze ég, szépség, békesség, egyetértés, összhang. Ezek után elhangozhat az „idill” megnevezés is a tanár részéről.

Szó esett a helyszínről és a szereplőkről, amelyből a tanulók számára logikusan következik, hogy ez a mű bevezető része. Mi is a kirándulásunkkal a mű világába érkeztünk.

c/ S ha itt vagyunk, mit érzünk, hogy érezzük magunkat? (Érezzük bőrünkön a meleg napsütést, a lengedező szellő frissítő, simogató hatását, virágillatokat, a patak vizének kellemes, friss illatát, halljuk a csobogást, furulyaszót, madárdalt stb.) (Érzékelő fantáziajáték)

II. A gonosz mostoha

A múlt órai kirándulás kézzelfoghatóbbá teszi a tanulók számára azt az elvonatkoztatott igazságot, hogy Jancsi és Iluska boldogságát, életét a gonosz zavarta meg, és ezt a műben a mostoha testesíti meg.

Miután erre ráéreztek, rögtönözzenek egy riporteri beszélgetést a gonosz mostohával a padtársak vagy az önkéntes vállalkozók, és rövid felkészülési idő után mutassák be. (Improvizációs szerepjáték).

III. Jancsi világgá megy

Elevenítsék meg a tanulók az indulatos gazda belső monológját miután elüldözte Jancsit!

Ezután Jancsi monológját is szólaltassák meg! (Improvizációs szerepjáték)

IV. Jancsi búcsúja Iluskától

a/ Situációs szerepjátékban szólaltassák meg Iluskát a búcsú után!

b/ Jelenítsék meg Jancsi távolodását a falujától. A mímes situációs szerepjátékra való ráhangolást biztosíthatja a fejezet utolsó négy szakaszának kifejező felolvasása egy tanuló vagy az egész osztály által. Beszéljük meg a játék átélését!

c/ Rajzolják le Iluskáék házát! Azután riporterként készítsenek szemléletes leírást róla! (Situációs alkotó szerepjáték).

V. Vihar a pusztán

a/ Megjelenítjük a vihart és Jancsiként át is éljük ezt. A következőképpen képzelhető el: a két szélső padsor a vihart jeleníti meg, a középső pedig Jancsit.

Szélvihar: az első padsor tanulói a kezüket a fej felett lóbálják, mintha fákat fújna a szél, közben a süvöltés hangját is utánozzák. Ezalatt a másik padsor a mennydörgést és a villámlást jeleníti meg: ököllel dörömbölnek a padon, aztán mindenki felemeli a kezét és bummm: egyszerre lecsapják a tenyereket az asztalra. Aztán nyújtott ujjakkal zongoráznak a padon az eső hullását utánozva, vagy az ujjpercek csontos végével kopognak. A tanár úgy irányítja a játékot, hogy a süvöltés, a dörgés, a villámlás, az eső hangja egy időben szóljon.

Ezalatt a „Jancsi padsor” lekonyítja a karimás kalapot, kifordítja és magára veszi a nagyszőrű subát, hóhosszú botra támaszkodik, és úgy tekint bele „a vad zivatárba”.

Aztán: hirtelen kisüt a napocska: egy kezét a magasba nyújtanak, és az ujjakat szétfeszítik, mintha napsugár lenne. „Subájáról Jancsi lerázta a vizet” és útnak ered. Aztán lemegy a nap: ökölbe szorított kezüket lassan az ölükbe engedik. Jancsi tovább ballag. (Érzékelő mímes improvizációs helyzet- és fantáziajáték)

A játék során a tanulók átélnek a közös hangzás, a közös alkotás örömét. Nemcsak személyiségformáló, hanem közösséget összekovácsoló, nevelő szerepet is kap az irodalomóra.

A játékot megbeszélés követi: mit éreztél? Hogy éreztet magad? Beszéljenek a tanulók átélt élményeiről!

b/ Készítsenek tréfás rajzot a következő megszemélyesítésekhez, úgy, hogy az emberi cselekvéseket emberként ábrázolják:

„Egyenes rónaság nyújtózkodott végig”. (Pl. álmos nyújtózkodó emberrel mutassák be!)

„... a nap elért az ég tetejére.”

„Nézte őt a kék ég, a fényes nap...”

„A világ sötétbe öltözött vala.” (Alkotó fantáziajáték)

XX. Az óriáskirály várában

a/ Képzletbeli kirándulást teszünk az óriások erdejében. A szituációra való ráhangolást a fejezet szövege biztosítja. Ezt az egyik tanuló olvassa kifejező olvasással. Megpróbáljuk látni az egyes elemeket, nézésünkkel, tartásunkkal érzékeltetni a méreteket. (Sztuációs mimes fantáziajáték).

b/ Rajzolják le Óriásországot! A költő maga is segít a színek megválasztásában. (Alkotó fantáziajáték).

XXIII. Az óperenciás tenger partján

a/ Nézzük meg János vitézzel együtt a napfelkeltét és a tengert! (Sztuációs fantáziajáték) A helyzetre való ráhangolást a fejezet költői nyelvének hangulatteremtő ereje biztosítja.

b/ Rajzolják le a nap kapaszkodását az égre, úgy, ahogy a régi mesevilág szerint itt megjelenik. (Alkotó fantáziajáték).

XXV-XXVII. János vitéz Tündérországba jut és megtalálja Iluskát

Jancsi és Iluska a boldog viszontlátáskor mesél egymásnak eddigi életükről, viszontagságaikról. (Sztuációs szerepjáték)

A János vitéz összefoglalása

Fejazzék ki színekkel az egyes fejezetek hangulatát úgy, hogy vágjanak ki hosszú papírszalagot és annyi részre osszák be, ahány fejezetet tanultak a műből! Ezeket a részeket színezzék a hangulatoknak megfelelően! Képzelt zenei kíséretet is a fejezetekhez! Írják a színes négyzetekbe a hangszerek nevét és a hangerő jelét! (Alkotó fantáziajáték)

Közelünkben élnek

Tömörkény István: Matykó, Hattyú meg Marci

a/ Jelenítsük meg Faragó Menyhértet a nagyapát! (Mozgás improvizációs sztuációs szerepjáték). 70 éves öregemberek vagyunk, ülünk a tanyaház előtti kispadon, felvesszük a lesett faágat, megfigyeljük. Eszünkbe jut, hogy kanalat faraghatunk belőle Marcinak, az unokának. Elmosolyodunk. Elővesszük zsebünkéből a bicskát.

b/ Fogalmazási órán pedig a bemutatott jelenetek valamelyikét írásban dolgozzák ki címmel ellátva!

Tamási Áron: Harmat és vér

A befogadás előkészítésében döntő szerepet kaphatnak az ilyenszerű ráhangoló jellegű kérdések, feladatok:

a/ Kaptál-e már olyan feladatot, amelynek a teljesítése büszkévé, elégedetté tett, és úgy érezted, hogy ezáltal most már több vagy mint azelőtt, hogy elnyerted a szüleid, a felnőttek, vagy éppen a barátok elismerését? Ha megjelenítésre érdemes eseményeket mesélnek el, (ha van benne feszültség, játsszák is el!)

b/ Félte-e már? — lehetne a másik kérdés.

c/ A bemutató olvasás és megbeszélés után jelenítsék meg a tanári ráhatás segítségével a nagyapa, Györke és a vadkan küzdelmét szöveges improvizációs szerepjátékban!

d/ Utána elevenítsék meg a nagyapa és Györke továbbgondolt párbeszédét a közösen kivívott győzelem után. (Sztuációs szerepjáték) Sikernek könyvelhetjük el, ha a rögtönzött párbeszédben elhangzik olyasmi, amely úgy értelmezi Györke tettét, mint próbatételt, határköt az életében vagyis felnőtté avatást.

e/ A következő órán pedig olyan küzdelmet jelenítsenek meg, amely balul végződik: mire Páll Mózsza ütése elcsattan, arra Györkét súlyosan megsebesíti a vadkan.

f/ Jelenítsék meg a nagyapa monológját a végzetes küzdelem után, s a Györkéet a kórházi ágyon! (Sztuációs fantázia szerepjáték)

g/ Záró mozzanat legyen a Kilátás a tanyai ház ajtajából című riportszerű beszámoló, amelyben a látottakhoz fűződő érzéseikről is beszámolnak. A táj képe az elbeszélés alapján jelenik meg sztuációs szerephelyzetből. Feltehető a kérdés: hogy érzed magad?

A népihős irodalmunkban

Arany János: Toldi

Előhang:

a/ Képzletbeli tollfosztót rendezünk, ahol a mesemondók a Toldi-mondákat mesélik. (Sztuációs szerepjáték). Aztán felhangzik kifejező felolvasásban az *Előhang* is.

Kérdés: Milyen volt a mondák és az *Előhang* előadómódja?

b/ A megbeszélés után: Számolj be riporterként a „majd kilenc-tíz emberöltő régiségben élő vitéz külsejéről!” (Sztuációs szerepjáték)

Első ének

Megállapítjuk a bemutató olvasás és szómagyarázat után, hogy az ének három fő részre oszlik: tájleírás, jellemrajz és egy mozgalmas cselekményes képsor. Műbírálni szerepbe bújva ezeket fogják tanulmányozni a tanulók.

Megadott szempontok a tájleírás tanulmányozásához:

— Milyen ellentétpárokra figyelsz fel a leírásban, és mi ezeknek a szembeállításoknak a szerepe!

— Figyeld meg a térbeli haladás irányát a leírásban!

— Milyen költői eljárások teszik élővé a leírást?

Miklós bemutatásánál figyeljenek a tulajdonságaira, a költő hőséhez való viszonyulására. Alakjában és sorsában mutassanak rá vágy és valóság ellentmondásosságára!

A harmadik képsor alapján számoljanak be a vitézek öltöztetéséről!

— Milyen változás ment végbe Miklós lelkiállapotában az akaratlan sértés után? Gyűlöletét és elszántságát milyen művészi eljárás fejezi ki sokatmondóan?

Második ének

a/ Készüljenek fel a tanulók egy riporteri tudósításra a Toldi-ház sürgés-forgásáról! Ne csak a látványt rögzítsék, hanem az illatoktól, szagoktól terhes levegőt is! (Sztuációs szerepjáték)

b/ Nyelvészként tanulmányozzák: 1. az ének szólásait! (Minden énekre érvényes feladat) Keressék meg a szólás köznyelvi megfelelőjét és próbálják megfogalmazni, hogy mi a szólás szerepe!

A feladat segítséget és irányítást igényel. 2. Bontsák elemeikre a metaforákat és fogalmazzák meg, hogy milyen közös tulajdonság alapján történt az azonosítás!

c/ Vállalkozó tanulók mimes szerepjátékban jelenítsenek meg egy jelenetet az énekből (pl. György és az édesanyja találkozása, György és Miklós találkozása stb.), az osztály pedig találja ki, hogy mit játszottak.

Harmadik ének

a/ Mimes szerepjátékban jelenítsék meg a bosszantást tűrő Miklóst, aki a „fület sem mozdítja a nagy döngetésre”, de amikor betelt a pohár, elhajítja a malomkövet.

b/ György szolgálainak szerepében rögtönözzenek beszélgetést a megtörtént gyilkosságról! (Sztuációs improvizációs szerepjáték)

Negyedik ének

a/ A menekülő Miklós lelkiállapotát festő képekhez (a megsebezett hímszarvas, a bezárt paripa, a juhász kergette toportyán) találjanak ki a tanulók előzménytörténeteket! (Képzelőerőt fejlesztő feladat) Beszéljenek arról is,

hogymilyen aránylatokban térnek el ezek a képek egymástól!

b/ Mimes szerepjátékban jelenítsék meg a tanulók Miklós és Bence találkozását és beszélgetését a nádasban! Könnyíthetünk a feladaton úgy, hogy jelenetekre osztjuk a találkozást, és természetesen, előkészítjük a játékot. A hitelességet, az őszinteséget jutalmazhatjuk is! Hiszen csak azoknak lehet sikeres a játéka, akik jól ismerik az ének szöveget, tehát tanultak. Az is segíti a játékot, ha írásbeli házi feladatként azt kapták, hogy készítsék el a találkozás és beszélgetés mozzanatainak címszavas vázlatát! Szép siker, ha tud vallani Bence szavak nélkül Miklós iránti szeretetéről.

Ötödik ének

Mesemondóként olvassák fel kifejezően az éneket! Az előadásmód a régi mesemondók stílusát kövesse! (Situációs szerepjáték.)

Debreczeni Tibor

A SZERETET NEM MÉRLEGEL Drámapedagógiai órák egy bibliai történetről — foglalkozás-leírás —

Helyszín: a Nagykőrösi Református Tanítóképző

Jelen vannak: a drámapedagógiai szakkollégium másodéves hallgatói, tizenhétgyen

Időpont: 1993. október 7. 5-6. óra és október 14. 5-6. óra

I. rész

KÖZLÉS ÉS VALLOMÁS

A tanár kilencven percen át szünet nélkül van együtt a tanulókkal. A főiskola második emeleti halljában körbe rakott székek, fal mellé húzott asztalok és tábla között várják. Megszokták a mostoha környezetet, meg a felhangzó zajokat is, és az időnkénti járkálást is. A hallgatók tanító-hitoktató szakosak. Drámapedagógiára azért jelentkeztek, hogy hajlamuknak megfelelően cselekedtetve tanítsák a gyerekeket, többek között a vallásórakon is. Új feladatot kap ezzel a drámatanár. A Bibliához kell nyúlnia, végiggondolni, megtervezni, miként képes a drámajátékokkal élőbbé tenni a Szentírás történéseit, miként képes felfedeztetni az evangéliumi példabeszédekben rejlő életigazító tanulságokat.

A tanár ennek két útját-módját járja. Vannak olyan foglalkozásai, amelyeken arra törekszik, hogy a hallgató figyeljen, ő miként tanítja majd a kicsiny gyermekeket. A másodikos hallgatók már elkezdik a gyakorlati tanítást hitoktatói segédlettel. Ilyenkor a példa a gyerekekre szabott, s ők maguk a foglalkozás kvázi-kicsinyei. Máskor, mint a most leírandó órán is, a tanár csak a főiskolás hallgatóira koncentrál, húszéves, érzékeny értelmiségi létükre, és semmi más nem tart szem előtt, mint az ő emberi, lelki gazdagodásukat. (Más dolog, hogy a hallgató ezenközben dramaturgiát, drámajáték-építkezést is tanul, drámatechnikákat sajátít el, melyeket majd ő alkalmaz saját óráin.)

AZ ÓRA TÉMÁJÁUL SZOLGÁLÓ BIBLIAI TEXTUS
(János evangéliuma, 12. rész, 1-8.)

Jézus megkenetése Betániában

„Jézus tehát hat nappal húsvét előtt elment Betániába, ahol Lázár élt, akit feltámasztott a halottak közül. Vascsorát készítettek ott neki, s Márta szolgált fel, Lázár

Toldi összefoglalása

„Toldi Miklós tette, győzelme világra szóló teljesítmény, szenzáció”. Tudósítóként számoljanak be arról, hogy az elbeszélő költemény folyamán Miklós erejét és bátorságát hogyan állítja mind nemesebb célok szolgálatába, valamint arról, hogy melyek voltak életének azok az eseményei, amelyek közelebb vitték vitézi vágyainak megvalósításához. A tudósító fejezze ki Miklós iránti érzelmeit is: csodálatát, szeretetét, tiszteletét! Ezt a szerepjátékot csak Miklós jellemének elemzése, megbeszélése után adhatjuk!

Műbírálóként pedig számoljanak be arról, hogy Arany János költői előadásmódja olyan lebilincselő és közvetlen, mint a népi mesemondóké. Idézetekkel támasszák alá állításait! Ugyanilyen szerepbe bújva a mű stílusáról is beszéljenek!

pedig a Jézussal együtt ülök között volt. Mária ekkor elővett egy font drága valódi nárduskenetet, megkenete Jézus lábát, és hajával törölte meg; a ház pedig megtelt a kenet illatával. Tanítványai közül az egyik, Júdás Iskariótes, aki el akarta őt árulni, így szólt: „Miért nem adták el inkább ezt a kenetet háromszáz dénárért, és miért nem juttatták az árát a szegényeknek?” „Jézus erre így szólt: Hagyd, hiszen temetésem napjára szánta: mert a szegények mindig veletek lesznek, de én nem leszek mindig veletek!”

PEDAGÓGIAI SZÁNDÉK

A tanár szeretné, ha hallgatói a bibliai textus, illetve a textus alapján történt drámapedagógiai óra nyomán és inspirációjára végiggondolnák közvetlen vagy közvetett élményeiket; képesek-e olyaféle gesztus gyakorlására, mint Mária, aki Lázár házában egy évikeresetével — ennyi volt a háromszáz dénár értékű nárdusolaj — öntözte meg a Mester, a halálba készülő Jézus lábait. S szeretné, ha képesek volnának megfogalmazni, milyen indítékok inspirálják az embert Mária-féle önfeláldozó gesztusokra. A tanár egyúttal abban is bíz, hogy az ilyen óra segíti a tanítványt, hogy ő maga is érzékenyebb füllel hallgassa és olvassa a bibliai történetet, plasztikusabban legyen képes majd a tanulságokat továbbadni.

A DRÁMAÓRA FOLYAMATA

Első lépés: *A tanár felolvassa a már közölt bibliai szöveget, új fordításban, az olvasópróbákra jellemző módon. A tanár új fordítású Bibliát visz az órára, a téma gazdag asszociációs lehetőségében bizakodva mindenképpen el akarja kerülni, hogy a figyelem elterelődjék a történetről, amelyet aktuálisnak vél. Ha Károlyi fordításában olvassa fel az idézett részt — gondolja —, gondola-*